

Asia: VN/23602/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi nuorisolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunto valtakunnallisia nuorisoalan järjestöjä koskeviin esitysluonnoksiin (lain 17 ja 18 §; asetuksen 5 ja 6 §)

Nuorisokeskus Piispala pitää hyvänä, että nuorisoalojen järjestöjen tehtävässä korostuu nuorisotyön merkittävyys sekä vaikuttavuus. Vaikuttavuuden arvioinnissa on tärkeää että on olemassa yhdenmukaiset ja luotettavat mittarit sekä selkeä ja ajankohtaiseen tarpeeseen vastaava kriteeristö.

2. Lausunto valtakunnallisia nuorisoalan osaamiskeskuksia (OSKE) koskeviin esitysluonnoksiin (lain 19 §; asetuksen 7 ja 8 §)

-

3. Lausunto nuorisokeskuksia koskeviin esitysluonnoksiin (lain 20 §; asetuksen 9 ja 10 §)

Nuorisokeskus Piispala pitää erityisen tärkeänä että nuorisokeskusten avustuskäytäntöjä sekä arviointikriteeristöjä selkeytetään, etenkin yleisavustuksen osalta. Nykyisellään investointiavustuksilla on tärkeä osa nuorisokeskusten ympärivuotisen toiminnan sekä palvelujen kehittämisen turvaamisessa sekä konkreettiseen investointi- tai korjaushankkeeseen myönnetty avustus on myöntöperusteiltaan varsin selkeä.

Tavoiteohjauskeskustelujen sijaan selkeät kriteeristöt kuulostavat toimivilta ratkaisulta toiminnan ohjaamiseen. Kriteeristöä laadittaessa on mielestämme tärkeää ottaa huomioon se, että yhdeksälle valtakunnalliselle nuorisokeskukselle on vuosien saatossa muodostunut omia erityisosaamisia ja olennaista on koko nuorisokeskusverkoston yhteistyö. Tästä syystä perinteisten tavoiteohjauskeskustelujen sijaan tarvetta voisi olla ministeriön sekä nuorisokeskusten yhteiselle vuosittaiselle tavoitteiden asettelun tilaisuudelle, jossa olisi esimerkiksi mahdollista sopia yhteisistä tavoitteista sekä eri keskusten vuoden tavoitteiden painopisteistä.

Näemme tärkeänä, että laki mahdollistaa nuorisokeskuksen monipuolisen toiminnan, mutta nuorisokeskusten ydintoimintaa tulee varmasti jatkossakin olemaan aitojen kohtaamisten tarjoaminen leirimuotoisten toimintojen muodossa. Nuorisokeskuksen järjestämän nuorisokeskustoiminnan lisäksi nuorisokeskukset ovat tärkeitä tukikohtia eri nuorisojärjestöille ja

seuroille, ja näiden yhteistyössä järjestettyjen tapahtumien arvo on tärkeää huomioida vaikuttavuutta arvioidessa. Nuorisokeskus Piispala pitää hyvänä, että nuorisokeskusten määrittelyssä tehtävässä painotetaan toiminnan vaikuttavuutta ja laatua. Vaikuttavuuden arvioinnissa tärkeää on huomioida esimerkiksi tavoitettujen nuorten määrää. Laadun arvioinnissa korostuu selkeä, läpinäkyvä ja yhdenmukainen mittaristo ja kriteeristö. Laadun kriteeristön laatimisessa ja noudattamisessa korostuu vuoropuhelu ministeriön kanssa sekä ministeriön ohjaus. Vuosittaisten tavoiteohjauskeskustelujen sijaan voisikin olla tarvetta vuosittaisille ministeriön keskuksissa tapahtuville auditointi- tai ohjauskäynneille.

4. Lausunto muita säännöksiä koskeviin esitysluonnoksiin (lain 23, 24, 26 ja 27 §; asetuksen 1 §)

-

5. Lausunto Harrastamisen Suomen mallia koskeviin esitysluonnoksiin (lain 12 a ja 21 a §)

Harrastamisen Suomen mallin toimintojen järjestämisessä on hyvä huomioida nuorisotalon järjestöt sekä nuorisokeskukset yhtenä toimijana. Vuoropuhelu eri toimijoiden kanssa paikallistasolla erittäin tärkeää. Etenkin pienillä paikkakunnilla hyvin laajalla harrastuskerhojen lisäämisellä saattaa ollakin negatiivinen vaikutus, mikäli sitten harrastajapohjaa ei riitäkään kaikkiin harrastuksiin ja joitain harrastuksia loppuukin tämän vuoksi. Toimijoiden välinen yhteistyö korostuu.

6. Lausunnonantajan yleiskommentit tai huomiot/ehdotukset koskien lain muita säännöksiä

Nuorisokeskus Piispala kiittää mahdollisuudesta lausua lakimuutoksesta. Yleiskommenttina näemme että lakien tulisi ohjata eri nuorisotalon toimijoita yhteistyöhön.

Peltoniemi Ville
Nuorisokeskus Piispala